

علی قدیری

a.ghadiri@shahraranews.ir

گفت‌وگوی روز

برخی حوادث سیاسی در تاریخ هرمלט، تأثیری به‌مراتب عظیم‌تر از زمان وقوع آن حادثه دارد. این حوادث نه‌فقط در هنگام وقوع، همه‌چیز را تحت‌تأثیر خود قرار می‌دهند، بلکه تا دهه‌ها یا سده‌ها بعد نیز بر بسیاری از تحولات سیاسی و اجتماعی تأثیر می‌گذارند. یکی از این حوادث

سیاسی در تاریخ ایران، کودتای انگلیسی آمریکایی ۲۸مرداد ۱۳۳۲ و سقوط دولت ملی محمد مصدق است. کودتای ۲۸مرداد در شرایط جنگ سرد، خطر نفوذ کمونیسم در منطقه و بحران نفتی، تنها منجر به تعدید دولت مطلقه نظامی پهلوی دوم و سرکوب نیروهای سیاسی و اجتماعی در ایران نشد، بلکه زمینه‌ساز نفوذ ایالات متحده آمریکا در ایران به منزله مهم‌ترین بازیگر اثرگذار سیاسی در کشور شد و دولت پهلوی را به بلوک غرب نه‌فقط متصل بلکه مدیون کرد. همین نفوذ غرب با محوریت آمریکا، یکی از عوامل مهم خروش ملت ایران در سال ۱۳۵۷ بود. کودتای ۲۸مرداد، همچنین تأثیر شگرفی بر بیگانه‌هراسی و بیگانه‌ستیزی ذهنیت تاریخی ایرانی گذاشته و این موضوع به‌نوبه خود بر سیاست خارجی ایران در سال‌های پس از انقلاب اسلامی، به‌ویژه در ارتباط با غرب و آمریکا نیز اثرگذار بوده است.

برای بررسی بیشتر این موضوع، سراغ دکتر مهدی نجف‌زاده رفتم.ایم،نجف‌زاده،عضو هیئت‌علمی گروه علوم‌سیاسی دانشگاه فردوسی مشهداست و تخصص وی، تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی ایران است. از جمله آثار او نیز می‌توان به کتاب «جابه‌جایی دو انقلاب» اشاره کرد که در نهمین جشنواره بین‌المللی فارابی توانست رتبه سوم گروه علوم‌سیاسی، روابط بین‌الملل و مطالعات منطقه‌ای را به‌دست بیاورد. مشروح گفت‌وگوی شهرآرا با او را در ادامه می‌خوانید.

● **کودتای ۲۸مرداد نخستین مواجهه رسمی و سخت ایالات متحده آمریکا با ایران بود. این مواجهه چه تأثیری بر روابط کشور در شرایط امروز می‌گذارد؟**

من فکر می‌کنم کودتای ۲۸مرداد بر روابط امروز ایران و آمریکا کاملاً اثرگذار است و حتی برخی معتقدند که وقوع انقلاب ایران هم تحت‌تأثیر این کودتاست. در پیش از کودتای ۲۸مرداد، ایرانیان از دو قدرت روس و انگلستان زخم خورده بودند اما چنین وضعیتی را در قبال آمریکا نداشتند. یکی از دلایلی که این کودتا در ذهن ایرانیان، اثرگذاری بسیار زیادی داشته است، این است که آن‌ها از آمریکا انتظار چنین مواجهه‌ای را نداشتند. درواقع تا پیش از کودتای ۲۸مرداد، آمریکا برای ایرانیان

رئیس‌جمهور خطاب به مدیران ارشد صداسیما گفت: شما اگر از دولت نقد نکنید، از چه کسی می‌خواهید نقد کنید؟ جز دولت چه کسی را اصلاً می‌توان نقد کرد؟ سخت است از قوای دیگر یا مثلاً نیروهای مسلح که باید به‌خاطر جایگاهشان، ابهتشان حفظ شود، نقد کنید.

به‌گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام حسن روحانی عصر دیروز در نشست مدیران ارشد رسانه ملی، با اشاره به در پیش بودن هفته دولت گفت: رسانه ملی باید دولت را نقد کند و این حق رسانه‌هاست، اما نقد، نمک طعام است؛ اگر دائم به طعام اضافه‌اش کنیم، دیگر آن غذا رانی‌شود خورد.

روحانی ادامه داد: نقد کردن باید مثل قول سدید باشد

خبر روز

عاطفه همایونی

تجربه روز

امارات متحده عربی با عادی‌سازی روابط خود با رژیم صهیونیستی، به اولین کشوری در حوزه خلیج فارس تبدیل شد که روابط خود را با این رژیم رسمی می‌کند. به گزارش «تی آر تی ورلد»، تحلیل‌گران سیاسی معتقدند از آنجاکه عربستان

سعودی به‌دنبال جذب سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی در این کشور است، در سایه این توافق، وادار به تعمیق روابط خود با صهیونیست‌ها می‌شود. مقامات محلی اما اظهار کردند که بعید است ریاض

کودتای ۲۸مرداد؛ زخمی بر روح و روان ایرانی

گفت‌وگوی تحلیلی تاریخی با دکتر مهدی نجف‌زاده درباره چرایی وقوع کودتا و تأثیر آن بر روابط ایران و آمریکا

به‌منزله یک لوح سفید بود، با این حال شرایط سخت جنگ سرد و خطر بسیار زیاد کمونیسم، آمریکا را به این جمع‌بندی رساند که چنین سیاست متفاوتی را در قبال ایران پیش بگیرد. همه سیاست‌های آمریکا در آن زمان، معطوف به خطر کمونیسم و مهار گسترش و نفوذ جهانی آن بود.

● **برخی پژوهشگران تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی ایران معتقدند فارغ از اینکه مصدق چه کرده و چه نکرده، کودتای انگلیسی آمریکایی در ایران، گریزنایدیز بوده است. نظر شما در این باره چیست؟**

من هم معتقدم که کودتای ۲۸مرداد گریزنایدیز بوده است؛ هم‌نشینی سلسله‌جوداتی در آن زمان که شاید ارتباط چندان مستقیمی هم با یکدیگر نداشتند، باعث شد کودتا گریزنایدیز باشد. در این راستا می‌توان از حوادث و علل مختلفی یاد کرد که در نهایت به کودتا منتهی شد. ضعف‌های دولت مصدق، نبود یک خودآگاهی تاریخی، یکی از این علل است. مصدق میان انتخاب استقلال و آزادی در آن شرایط خاص بین‌المللی، نتوانست یکی را اولویت ببخشد و در ابتدا بر گزیند و سپس سراغ دیگری برود، بلکه در تالش بود که هر دو را هم‌زمان پیش ببرد که با توجه به خطر کمونیسم در آن زمان، انتخاب و سیاست درستی نبود. خودآگاهی تاریخی، این ضرورت را ایجاد می‌کرد که مصدق خطر کمونیسم را درک کند و در صدد کنترل آن در کشور برآید اما چنین نکرد.

● **ماجرای نفت و ملی‌شدن آن یا به عبارت دقیق‌تر دولتی‌شدن آن، چه تأثیری بر وقوع این کودتا گذاشت؟**

نفت برای مصدق یک موضوع هویتی شده بود. اگر نخواهم بگویم یک ناآگاهی، باید بگویم در آن زمان یک بدفهمی درباره حوادث سیاسی وجود داشت. مسئله این است که ملی‌شدن صنعت نفت

در آن شرایطی که ما با مشکلات بی‌شماری در کشور و جهان مواجه بودیم، شاید اقدامی شتاب‌زده

فشارهای انگلستان در عرصه بین‌المللی، کنار نخواهد کشید یا حداقل اقدامی علیه دولت ملی ایران نخواهد کرد. بنابراین مصدق به‌اشتباه فکر می‌کرد که آمریکا در عرصه بین‌المللی پشتیبان دولت او خواهد بود و نامه‌هایی که در آن زمان نوشته است، هم بیانگر همین خوش‌بینی غیرواقع‌بینانه است. ایران در آن زمان در عرصه بین‌المللی، تابعی از تحولات عمده بین‌المللی ناشی از تصمیمات قدرت‌های بزرگ بود و بازیگری بازی‌ساز نبود، بلکه تنها باید نقشی را که برایش تعریف شده بود، ایفا می‌کرد، با این حال اگر چه سیاست موازنه منفی مصدق در شرایطی که دو قدرت بزرگ با یکدیگر در چالش بودند، در عرصه نظر، سیاستی درست بود، در عرصه عمل، قدرت ملی ایران در آن زمان به‌گونه‌ای نبود که بتواند این سیاست را با موفقیت پیش بگیرد. پس از سقوط دولت مصدق نیز، سیاست موازنه مثبت با هم‌سویی با یکی از بلوک‌های قدرت یعنی غرب، در دستور کار قرار گرفت اما به‌دلیل اینکه در جریان کودتای ۲۸مرداد، روح و روان ایرانی آسیب‌دیده بود، این سیاست نیز نتوانست نتیجه‌بخش باشد.

● **با توجه به اینکه انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، به منزله پایانی بر مداخلات آمریکا و اثرگذاری اش بر سیاست ایران بود، بی‌اعتمادی و ذهنیت تاریخی منفی به آمریکا ناشی از کودتای ۲۸مرداد، چگونه در شرایط امروز ایران، نقش آفرینی می‌کند و سیاست خارجی ما را جهت‌ده‌است؟**

در ابتدا بگذارید جمله نخست شما را اصلاح کنم. من فکر می‌کنم که انقلاب ۵۷، تنها جنبه ایجابی اثرگذاری آمریکا بر سیاست ایران را پایان داده است و نه جنبه سلبی آن را درواقع ما دیگر از جنبه ایجابی تحت‌تأثیر سیاست آمریکانستیم و می‌تنی بر منافع آن‌ها روی‌آورد. رادر پیش نمی‌گیریم اما از جنبه سلبی که به‌مراتب اثری شدیدتر دارد، ما تحت‌تأثیر آمریکا هستیم و در سبیز با این کشور، سیاست‌های خود را تنظیم می‌کنیم. آمریکا نیز در این سال‌ها تلاش کرده است ایران را به دامان غرب بازگرداند؛ چراکه سیاست آمریکا در قبال ایران، فارغ از اینکه چه نظامی در آن بر سر کار باشد، همواره یک چیز است و آن اینکه ایران را به مدار غرب بازگرداند؛ چون ایران را همواره در این مدار می‌دانند. آن‌ها معتقدند که در طول تاریخ، مدرنیته ایرانی نیز با محوریت روایت غربی پیش رفته است و در نتیجه نگاه به شرق، انطباقی با تاریخ مدرنیته ایرانی ندارد، با این حال فارغ از اینکه آن‌ها چه نگاهی دارند و چه می‌خواهند، ما باید بتوانیم مسائل تاریخی خودمان را به‌خصوص آنچه در ۴۰ سال گذشته وجود داشته است، حل کنیم و منازعه‌ای را که رفته‌رفته به منازعه‌ای هویتی بدل شده است، تعیین‌تکلیف کنیم

● **مصدق در سیاست خارجی اش، نوعی موازنه منفی را دنبال می‌کرد، سیاست خارجی مصدق را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

مصدق تا همان لحظات آخر کودتا، در کی منفی از آمریکا نداشت و تصورش این بود که این کشور برای خرید نفت ایران و همکاری با دولتش باوجود

خدمات دولت را هم بگویند؛ وضعیت ما را هم بگویند. واقعیت را به مردم بگویم؛ هم مثبتش را بگویم، هم اگر جایی اشکالی است، به مردم بگویم.

وی تأکید کرد: کرونا در کنار شرز زیادی که برای ما داشت، خبری هم داشت و آن، این بود که صداسیما و دولت را مقصدی به‌هم نزدیک کرد. این نزدیکی می‌تواند به ما کمک کند. معنای این رفاقت و نزدیکی، این نیست که صداسیما دولت را نقد نکند؛ نه. اصلاً برای نقد کردن از این دولت، نقدتر نداریم.

روحانی اظهار کرد: رسالت صداسیما طبق قانون اساسی، آزادی بیان و تشریف‌افکار در چارچوب موازین اسلام و حفظ امنیت ملی است، پس صداسیما یک رسانه فراجانبی است و باید صدای همه نظام و دولت و مردم باشد.

رئیس‌جمهور خطاب به مدیران صداسیما:

برای نقد کردن از این دولت، نقدتر نداریم

واکسنی اگر پیدا شود، در چه زمانی در دسترس است و اگر هم باشد، چقدر ماندگاری دارد و تأثیر می‌گذارد؟ وی افزود: در شرایط تحریمی هستیم که در تاریخ کشور سابقه نداشته است. گفت‌ووهایی از من با سران کشورهای اروپایی هست که در آن می‌پرسیدند با وجود این تحریم و شیوع کرونا چطور کشور را اداره می‌کنید؟

رئیس‌جمهور گفت: از رسانه ملی می‌خواهم به مردم بگویند که دولت در چه شرایطی قرار دارد و بگویند که در این شرایط چه کارهایی را دولت انجام داده است.

علاوه بر این، مجتهد، فعال معروف توتیرتی عربستان، از روابط میان بن‌سلمان و آمریکایی‌ها خبر داده است. به باور مجتهد، ولیعهد عربستان در مقابل عادی‌سازی روابط

و صداسیما باید در راس رسانه‌ها چنین عمل کند. یعنی با قول سدید موجب اصلاح کشور و جلوگیری از خطاهای ما باشد. واقعیت را و شرایط دولت را باید مردم بدانند و بداند ما با چه شرایطی کشور را تحویل گرفتیم و در شرایطی هستیم.

او تأکید کرد: من وقتی اوایل کرونا گفتم ما باید خود را با آن سازگار کنیم و زندگی را ادامه دهیم، برخی به من گفتند چرا این حرف را زدی؟ چند هفته‌ای بعد درست می‌شود اما می‌دانیم که چنین نیست و حتی تا پایان امسال یا سال بعد، ممکن است ادامه یابد و اصلاً

بن سلمان به آمریکا و اسرائیل می‌پیوندد؟

بالفاصله راه امارات را پیش بگیرد. در این میان، به گزارش «میدل‌ایست‌آی»، یونسی کوهن، وزیر سازمان امنیت و اطلاعات رژیم صهیونیستی (موساد)، نیز اعلام کرد که توافق‌های بیشتری با کشورهای حوزه خلیج‌فارس انجام خواهد شد. کوهن گفت: «بحرین و عمان، قطب‌ها در دستور کار هستند.» با این حال تاکنون عربستان سعودی در مورد توافق میان امارات، آمریکا و رژیم صهیونیستی، اظهارنظری نکرده است. عزیز الغاشیان، مدرس دانشگاه «اسکس» و کارشناس سیاست پادشاهی عربستان در قبال رژیم صهیونیستی، می‌گوید: «عادی‌سازی روابط امارات و

ولادیمیر پوتین به الکساندر لوکاشنکو، همتای بلاروسی خود، گفته است که اجازه نخواهد داد اعتراضات گسترده به نتایج انتخابات در این کشور، این دو متحد دیرینه را از هم جدا کند. به‌گزارش «وال‌استریت ژورنال»، دو رهبر در تماس تلفنی روز یکشنبه، درباره وضعیت ناآرام در داخل بلاروس و اطراف این کشور در حال وقوع است، گفت‌وگو کردند. لوکاشنکو اعلام کرده است که پوتین به وی اطمینان داده است در برابر مداخله خارجی، از این کشور حمایت می‌کند.

حمایت پوتین از دولت لوکاشنکو

ولادیمیر پوتین به الکساندر لوکاشنکو، همتای بلاروسی خود، گفته است که اجازه نخواهد داد اعتراضات گسترده به نتایج انتخابات در این کشور، این دو متحد دیرینه را از هم جدا کند. به‌گزارش «وال‌استریت ژورنال»، دو رهبر در تماس تلفنی روز یکشنبه، درباره وضعیت ناآرام در داخل بلاروس و اطراف این کشور در حال وقوع است، گفت‌وگو کردند. لوکاشنکو اعلام کرده است که پوتین به وی اطمینان داده است در برابر مداخله خارجی، از این کشور حمایت می‌کند.

انتخابات نیوزلند یک ماه به تعویق افتاد

جاسیندا آردن، رئیس‌جمهور نیوزلند، انتخابات سراسری این کشور را به‌دلیل شیوع کرونا به تعویق انداخت. به گزارش «گاردین»، احزاب سیاسی در نیوزلند معتقد بودند به‌دلیل محدودیت‌های رفت‌وآمد در بزرگ‌ترین شهر این کشور، پوشش‌های انتخاباتی برگزار نمی‌شود و انتخابات، آزاد و عادلانه صورت نمی‌گیرد. آردن در یک کنفرانس مطبوعاتی، اعلام کرد که انتخابات سراسری در این کشور به تاریخ ۱۷اکتبر موکول می‌شود تا احزاب سیاسی مختلف برای برگزاری پوشش‌های انتخاباتی، زمان کافی در اختیار داشته باشند.

شهرآرامیدوزشگاه

روزنامه شهرآرامیدوزشگاه

۳شنبه ۲۸مرداد ۱۳۹۹ ۲۸مهرماه ۱۳۹۹ شماره ۳۱۸۰

SHAHRARANEWS.IR

SHAHRARANEWS.IR

SHAHRARANEWS.IR

مردم انتظار دارند به فساد و خیانت، عادلانه رسیدگی شود

رئیس قوه قضائیه گفت: افشاگری‌های بدون اقدام و عمل، اعتمادساز نیست. مردم انتظار دارند به فساد و خیانت رسیدگی عادلانه صورت گیرد. حجت‌الاسلام سیدابراهیم رئیسی دیروز در جلسه شورای عالی قوه قضائیه اظهار کرد: پیش‌دواری و گمانه‌زنی نکنید. اجازه دهید بر مبنای حق و قانون به گزارش‌های واصله رسیدگی شود. وی بیان کرد: قضات مآدین خود را به دنیای دیگران نمی‌فروشند و تحت فشار قرار نخواهند گرفت. رئیسی در بخشی از اظهاراتش گفت: اگر راهبرد مسئولان در ۲۸مرداد بر گرفته از عاشورای حسینی بود، آن کودتا توفیق نمی‌یافت. وی ادامه داد: آنچه از برکات در این کشور و آنچه از افول قدرت‌های بزرگ می‌بینیم، حاصل مقاومت و ایستادگی است. در افتضاح سیاسی اخیر، آمریکا فکرش را هم نمی‌کرد که در عرصه سیاست بین‌الملل، تنها بماند و این نشان می‌دهد که ایستادگی و مقاومت، راهبردی اثربخش است. وی اضافه کرد: اقدام اخیر امارات، خیانت به اسلام، آرمان فلسطین و امت اسلامی بود. امارات باید منتظر واکنش‌ها به خیانتی که در حق فلسطین کرد، باشد.

رئیس‌ی گفت: در جلسه شورای اقتصادی سران قوا، قوه قضائیه هم شروط و نظرات خود را که برگرفته از جلسات متعدد کارشناسی بود، به دولت منتقل کرد و امیدواریم با درنظر گرفتن این شروط، گره‌گشایی از زندگی مردم صورت پذیرد. همچنین در این جلسه، حجت‌الاسلام درویشیان، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، از معرفی ۲ مدیر متخلف به دلیل عرضه خارج بورس محصولات فولادی به هیئت رسیدگی به تخلفات اداری ریاست جمهوری خبر داد.

میزان

واکنش مشاور رهبری به فعال شدن مکانیسم‌هاشه

مشاور فرمانده کل قوا در امور صنایع دفاعی و پشتیبانی نیروهای مسلح گفت: در خود بر جام، مکانیسم‌هایی مثل مکانیسم‌هاشه پیش‌بینی شده است که اگر طرفی از ۱+۵، بر جام را جزئی یا کلی نقض کند، با سازوکاری که پیش‌بینی شده است، به شورای امنیت می‌رود. حال سوال این است که چه کسی می‌خواهد این کار را بکند؟ سردار حسین دمقان در مصاحبه‌ای با شبکه فونیکس چین، در پاسخ به این سوال که «اگر آمریکا تحریم‌ها را بردارد، آیا ایران با آمریکا مذاکره می‌کند»، گفت: همین «اگر‌ها» موضوع بحث است؛ اگر تحریم‌ها را برداشتند، تصمیم می‌گیریم.

خبر آنلاین

آمریکا: در نشست پیشنهادی پوتین با حضور ایران، شرکت نمی‌کنیم

مشاور امنیت ملی کاخ سفید دلیل این کشور را برای رد دعوت رئیس‌جمهور روسیه به مشارکت در نشستی با حضور ایران توضیح داد. رابرت اورلبرین درباره پیشنهاد ولادیمیر پوتین، برای برگزاری نشستی با حضور اعضای دائمی شورای امنیت سازمان ملل (P۵) همچنین ایران و آلمان گفت: تا پیش از انتخابات، نشستی با پوتین نخواهیم داشت. چیزی که پوتین پیشنهاد کرده است، برگزاری نشستی با حضور P۵ و آلمان برای تلاش در جهت زورگویی به آمریکاست.

ایسنا

اتفاقات افغانستان، نتیجه مداخلات آمریکاست

سخن‌گوی وزارت امور خارجه با رد اتهامات بی‌اساس وزیر خارجه آمریکا علیه کشورمان در خصوص ارسال سلاح به طالبان، اظهار کرد: آنچه امروز در افغانستان می‌گذرد، نتیجه جنگ‌افروزی و مداخلات آمریکا در امور افغانستان است. سدید خطیب‌زاده افزود: اتهامات واردشده از سوی وزیر خارجه ایالات متحده، نوعی فرافکتی و تلاش برای انحراف افکار عمومی مردم افغانستان از کمک‌های واشنگتن به داعش است.

ایسنا

دستیار ارشد ظریف با بشار اسد دیدار کرد

علی‌اصغر خاجی، دستیار ارشد وزیر امور خارجه کشورمان در امور ویژه سیاسی، با رئیس‌جمهور سوریه دیدار و گفت‌وگو کرد. رایزنی درباره همکاری کشورهای ضامن روند آستانه برای برون‌رفت از بحران سوریه، از مهم‌ترین مسائل این دیدارها خواهد بود. تحولات منطقه از جمله توافق عادی‌سازی روابط امارات با رژیم صهیونیستی و چگونگی مقابله با آن در منطقه، از دیگر محورهای دیدار یادشده خواهد بود. این دیدار با حضور سفیر کشورمان در سوریه و «ولیدالمعلم»، وزیر امور خارجه سوریه، در دفتر کار رئیس‌جمهور سوریه در کاخ الروضه انجام شد.

ایسنا

رئیس‌جمهور فراجانبی برای کشور مفید است

یک عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی گفت: برای انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ یک چهره فراجانبی با نگاه بازتر به مسائل کشور، می‌تواند برای ایران مفید باشد. علی جمالی با بیان اینکه تغییر شرایط بین‌المللی کشور، مهم‌ترین مأموریتی است که رئیس‌جمهور بعدی ایران می‌تواند داشته باشد، اظهار کرد: رئیس‌جمهور بعدی باید همانند سال ۹۲ حسن روحانی باشد که فضای بین‌المللی کشور را تغییر داد و پیام صلح، گفت‌وگو و تفاهم را از ایران به دنیا مخابره کرد و موجب ایجاد شکاف و اختلاف در جبهه یکپارچه غرب شد.

اعتماد آنلاین

اولین جلسه محاکمه محمد امامی برکز ار شد

اولین جلسه رسیدگی به اتهامات محمد امامی، یکی از متهمان پرونده بانک سرمایه، دیروز به ریاست قاضی مسعودی‌مقام برگزار شد. محمد امامی از متهمان اصلی پرونده بانک سرمایه به‌شمار می‌رود که براساس آنچه در جلسات محاکمه هادی رضوی، حسین هدایتی و احسان دلاویز اعلام شده بود، نقش مهمی در پرداخت‌های بدون حساب‌وکتاب به بسیاری از افراد داشته است. نماینده دادستانی با یکی از جلسات دادگاه گفته بود: «امامی در سال ۸۶ وضعیت مالی سبکی داشته است و جهش ثروت او از زمانی است که با بخشایش آشنا می‌شود و دلاویز او را به بخشایش معرفی می‌کند. امامی در ابتدا دلالتی می‌کرد و برای دیگران وام می‌گرفت و بعد شخصی به نام امیر فرزان را به گروه خود اضافه کرد».

تسنیم

